

V Bruseli 27. novembra 2019
(OR. en)

13881/19

SPORT 96
JEUN 127
SOC 732
EMPL 555
SUSTDEV 158
SAN 461

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	13351/1/19 REV 1
Predmet:	Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadajúcich v Rade o ochrane detí v športe

Delegáciám v prílohe zasielame závery o ochrane detí v športe, ktoré prijala Rada Európskej únie a zástupcovia vlád členských štátov zasadajúcich v Rade (EYCS) 21. – 22. novembra 2019.

Ochrana detí v športe

– Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov zasadaajúcich v Rade –

**RADA A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV ZASADAJÚCICH V RADE
UZNÁVAJÚC, ŽE**

1. Ochrana detí v športe je základnou podmienkou toho, aby s radosťou športovali a rástli ako športovci. Aktívny životný štýl by si mali osvojiť už detstve. Športovanie v ranom veku môže v dlhodobom horizonte prispieť k zdraviu a blahu občanov, podporiť ich schopnosť pracovať, ako aj ich sociálne začleňovanie, a tiež prispieť k rozvoju ich kompetencií, zručností a vedomostí vrátane aktívneho občianstva.
2. Základ právneho rámca pre ochranu detí je stanovený v článku 19 ods. 1 Dohovoru Organizácie Spojených národov o právach dieťaťa¹. Okrem toho sa v Charte základných práv EÚ uznáva, že deti majú právo na ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Podľa článku 165 ZFEÚ ochrana fyzickej a morálnej integrity športovcov, najmä tých najmladších, predstavuje spôsob ako rozvíjať európsky rozmer v športe, a teda aj osobitný cieľ činnosti Únie v oblasti športu.
3. Ochrana detí v športe by sa vo všeobecnosti mala chápať ako ochrana všetkých detí pred ujmom, zneužívaním, násilím, vykorisťovaním a zanedbávaním. Ochrana detí zahŕňa súbor opatrení, ktoré pomáhajú zabezpečiť, aby bol šport pozitívnym zážitkom pre všetky deti.

¹ „Štáty, ktoré sú zmluvnou stranou Dohovoru, robia všetky potrebné zákonodarné, správne, sociálne a výchovné opatrenia na ochranu detí pred akýmkoľvek telesným alebo duševným násilím, urážaním alebo zneužívaním, vrátane sexuálneho zneužívania, zanedbávaním alebo nedbanlivým zaobchádzaním, trýznením alebo vykorisťovaním počas obdobia, keď sú v starostlivosti jedného alebo oboch rodičov, zákonných zástupcov alebo akýchkoľvek iných osôb starajúcich sa o dieťa.“

4. Členské štáty uznávajú, že bezpečné prostredie je základným predpokladom pre zvýšenie pohybovej aktivity detí a v posledných rokoch prijali niekoľko konkrétnych opatrení na zlepšenie bezpečnosti športových aktivít pre deti, napríklad skvalitnenie právnych predpisov a vytvorenie cielených projektov.
5. Na úrovni EÚ si členské štáty vymieňajú osvedčené postupy a prostredníctvom programov Erasmus + a Práva, rovnosť a občianstvo sa financujú rôzne projekty. Je však potrebné posilniť prácu a úsilie v tejto oblasti.

SA DOMNIEVAJÚ, ŽE

6. Členské štáty by mali naďalej zohrávať kľúčovú úlohu pri tvorbe strategických politík a zabezpečiť primeraný legislatívny a politický rámec pre ochranu detí, a to aj v oblasti športu.
7. Na dosiahnutie udržateľných výsledkov v tejto oblasti je potrebná úzka spolupráca s vládami a mimovládami organizáciami na všetkých úrovniach. Dodatočné zdroje na uľahčenie realizácie projektov a iných iniciatív na ochranu detí v športe možno čerpať z programu Erasmus + a ďalších nástrojov financovania EÚ.
8. Príprava opatrení na ochranu detí v športe si vyžaduje spoluprácu s rôznymi sektormi, ako sú napríklad sektor vzdelávania, zdravotníctva, sociálnych služieb, spravodlivosti, presadzovanie práva a mládeže. Potrebná je tiež účasť rôznych aktérov vrátane škôl, športových organizácií a klubov, rodín, lekárov, trénerov, učiteľov, športových funkcionárov a partnerov.
9. Politické usmernenia vypracované medzinárodnými organizáciami s cieľom identifikovať problémy týkajúce sa ochrany detí v športe, predchádzať im a riešiť ich by sa mali účinnejšie šíriť, vykonávať a monitorovať².

² Napríklad: medzinárodné opatrenia organizácie UNICEF na ochranu športujúcich detí (2016), odporúčania Medzinárodnej aliance pre mládežnícky šport zamerané na ochranu detí, iniciatíva Rady Európy s názvom Start to Talk (Hovorme o tom) a rámec MOV pre ochranu športovcov pred obťažovaním a zneužívaním v rámci športu.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY V SÚLADE SO ZÁSADOU SUBSIDIARITY A NA PRIMERANÝCH ÚROVNIACH

10. Zabezpečili primeraný právny a politický rámec vrátane pozitívnych preventívnych opatrení, a podľa potreby aj sankčných postupov, ktoré môžu podporiť vypracovanie holistických praktických opatrení zameraných na ochranu detí v športe.
11. Zvážili zavedenie a posilnenie opatrení na zvyšovanie informovanosti, ako aj opatrení v oblasti počiatočného a ďalšieho vzdelávania a odbornej prípravy – ako sú politické usmernenia, súbory vzdelávacích nástrojov, kódexy správania, kampane a výmena najlepších postupov a skúseností – zameraných na deti, rodiny, športové organizácie, dobrovoľníkov, trénerov, inštruktorov, učiteľov a pracovníkov s mládežou pracujúcich s deťmi v športe s cieľom zabrániť fyzickému, ako aj emocionálnemu násiliu a zneužívaniu.
12. Spolupracovali so športovými organizáciami s cieľom vypracovať opatrenia na ochranu detí v športe, ako sú napríklad vzdelávacie programy, kódexy správania, monitorovanie, ako aj usmernenia a postupy s cieľom predchádzať násiliu a zneužívaniu, vrátane systematických kontrol registrov trestov³ zamestnancov a dobrovoľníkov v oblasti športu, ak je to potrebné, a tiež s cieľom riešiť obvinenia, vykonávať vhodné následné opatrenia a poskytovať potrebnú podporu deťom.
13. Preskúmali možné opatrenia, pokiaľ ide o poskytovanie verejných finančných prostriedkov na základe záväzku organizácií vykonať opatrenia na ochranu detí v športe.
14. Zaviedli komunikačné kanály na ochranu detí a nahlásovacie mechanizmy pre deti, ktoré sa stali obeťami násillia a/alebo zneužívania v športe, a pre svedkov takéhoto násillia a/alebo zneužívania, a aby zvyšovali informovanosť o takýchto už existujúcich kanáloch a mechanizmoch a optimalizovali ich účinnosť. Medzi tieto nástroje môžu patriť telefonické linky pomoci, chaty alebo webové stránky.

³ Smernica 2011/93/EÚ o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii, a najmä jej článok 10.

VYZÝVAJÚ ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ

15. Zbierali a vymieňali si údaje týkajúce sa násilia na deťoch a zneužívania detí, ak je to možné, v súlade s právnymi predpismi EÚ a členských štátov, a aby podporovali využívanie monitorovacích nástrojov zameraných na odhad výskytu všetkých typov potenciálnych rizík ohrozujúcich ochranu detí v športe, ako aj monitorovali účinné vykonávanie príslušných politík a postupov.
16. Podporovali, propagovali a šírili štúdie a publikácie o ochrane detí v športe.
17. Podporovali výmenu najlepších postupov, najmä zo strany športových organizácií a vnútroštátnych orgánov, týkajúcich sa ochranných opatrení vrátane preventívnych opatrení na ochranu pred sexuálnym násilím a zneužívaním, podpory tolerantného a ohľaduplného správania v športe a boja proti šikanovaniu.
18. Podporovali spoluprácu s medzinárodnými vládnyimi a mimovládnyimi organizáciami, ako sú napríklad Rada Európy a UNICEF.

VYZÝVAJÚ ŠPORTOVÉ HNUTIE, ABY:

19. V prípade potreby v spolupráci s členskými štátmi zabezpečilo, aby deti mohli bezpečne športovať a aby mali pri športe pocit bezpečia, aby sa mali na koho obrátiť a aby sa s nimi zaobchádzalo spravodlivo a s úctou, čím sa prispeje k tomu, aby získali zdravú sebadôveru.
20. V prípade potreby zabezpečilo, aby sa vo všetkých formátoch súťaží prihliadalo na stupeň vývoja a rodovú diferenciáciu detí.
21. Zaviedlo primerané ochranné postupy s cieľom zabrániť riziku fyzickej alebo emocionálnej ujmy detí.

22. Pripravilo program odbornej prípravy a súbory jasných usmernení a predpisov s cieľom zabezpečiť, aby športové organizácie účinne riešili problematiku ochrany detí a aby prijalo opatrenia, ako je napríklad vymenovanie nezávislej osoby pre ochranu práv viazanej mlčanlivosťou, ktorá bude kontaktnou osobou pre deti vystavené násiliu a/alebo zneužívaniu v športe.
 23. Podľa potreby vykonávalo preverky zamestnancov a dobrovoľníkov v oblasti športu, ktorí pracujú s deťmi, v súlade s príslušnými právnymi rámcami, a to aj v prípadoch cezhraničnej mobility.
 24. Spolupracovalo s orgánmi presadzovania práva, agentúrami a organizáciami zodpovednými za ochranu detí, najmä s cieľom podporiť obeť z radov detí.
-

A. Vymedzenie pojmov

Na účely týchto záverov Rady:

1. „Ochrana detí v športe“ je ochrana všetkých detí pred fyzickou a emocionálnou ujmom, zneužívaním, násilím, vykorisťovaním a zanedbávaním. Zahŕňa ochranu detí, ako aj podporu ich blaha.
2. „Ochrana dieťaťa“ je ochrana jednotlivca, v súvislosti s ktorým sa zistilo riziko zneužitia, násilia, vykorisťovania alebo zanedbávania.

B. Odkazy

Rada pri prijímaní týchto záverov pripomína najmä:

Európska únia

1. Smernica Rady 94/33/ES z 22. júna 1994 o ochrane mladých ľudí pri práci
2. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/93/EÚ z 13. decembra 2011 o boji proti sexuálnemu zneužívaniu a sexuálnemu vykorisťovaniu detí a proti detskej pornografii
3. Biela kniha o športe (2007)
4. Závery Rady o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít (HEPA) (2012/C 393/07)
5. Odporúčanie Rady o podpore zdraviu prospešných pohybových aktivít vo všetkých sektoroch (2013/C 354/01)
6. Závery Rady o podpore motorických schopností a pohybových a športových aktivít pre deti (2015/C 417/09)

7. Odporúčania expertnej skupiny týkajúce sa ochrany mladých športovcov a ochrany práv detí v športe
8. Ochrana detí v športe: orientačná štúdia, ktorú vypracovali Ecorys a Thomas More University
9. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/36/EÚ z 5. apríla 2011 o prevencii obchodovania s ľuďmi a boji proti nemu a o ochrane obetí obchodovania
10. Charta základných práv Európskej únie, najmä článok 24
11. Smernica 2012/29/EÚ, ktorou sa stanovujú minimálne normy v oblasti práv, podpory a ochrany obetí trestných činov

Organizácia Spojených národov

12. Dohovor OSN o právach dieťaťa (1989)
13. Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj, najmä cieľ číslo 16.2 týkajúci sa násilia páchaného na deťoch
14. Medzinárodná charta telesnej výchovy, pohybovej aktivity a športu, Unesco SHS/2015/PI/H/14 REV,
<https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409/PDF/235409eng.pdf.multi>
15. Kazanský akčný plán – medzinárodná konferencia ministrov a vysokých úradníkov zodpovedných za telesnú výchovu a šport (6. MINEPS) (Kazaň, Ruská federácia, 2017) – Unesco SHS/2017/PI/H/14 REV.

Rada Európy

16. Odporúčanie CM/Rec(2010)9 Výboru ministrov členským štátom týkajúce sa revidovaného znenia etického kódexu pre šport
17. Odporúčanie CM/Rec (2012)10 Výboru ministrov členským štátom o ochrane detí a mladých športovcov pred nebezpečenstvami spojenými s migráciou

18. Dohovor Rady Európy o ochrane detí pred sexuálnym vykorisťovaním a sexuálnym zneužívaním CETS č. 201
 19. Európsky dohovor na zabránenie mučenia a neľudského či ponižujúceho zaobchádzania alebo trestania CETS č. 126
 20. Dohovor Rady Európy o boji proti obchodovaniu s ľuďmi CETS č. 197, Varšava, 16. 5. 2005, s. 1–21
 21. Európska sociálna charta, CETS č. 35, revidované znenie CETS č. 163
-